

Firma Willy Larsen, Rønde, i tre generationer

Jonna Pedersen / Vilfred Friborg Hansen

Hvem har ikke set de gule biler med ordene "Firma Willy Larsen" køre rundt i Rønde og omegn og for øvrigt i det meste af Østjylland? Store lastbiler, ofte med lige så store anhængere, der kører med olie og gas. Flere af os har kendt Willy Larsen og familien, men det er de færreste, der kender den fulde historie bag Firma Willy Larsen. Kort sagt er det i dag tredje generation af familien, der ejer firmaet og de gule biler. Her er det lykkedes at overtale anden generation, Jonna Pedersen, sekunderet af sin mand Jørgen Pedersen, til at fortælle hele historien bag Firma Willy Larsen og de gule biler. Jonna og Jørgen bor i dag på Frederiks Allé 16, mens firmaet nu ejes af deres søn og svigerdatter Peter og Linda Pedersen. Svigersønnen DanChristensen er også aktiv i firmaet. Jonna fortæller:

Min mor og far traf hinanden som unge på Kalø. Her var mor, der hed Mette, blevet optaget i familien Thygesen, godsinspektørens, som barnepige efter at være blevet forældreløs som seks-årig. En søster var på samme måde blevet optaget i familien hos skovrider Wellendorf.

Så skete det hverken værre eller bedre end at en ung mand fra Nordjylland ved navn Willy Larsen kom til Kalø som hestepasser, det var i begyndelsen af 1940'erne, og der opstod sød musik mellem min mor og ham. Det kunne Thygesens ikke acceptere, så de forbød de unge at komme sammen og fyrede min far.

Men så let lader kærligheden sig jo ikke standse, så de to unge forelskede blev ved med at se hinanden i hemmelighed. Og til sidst måtte Thygesen acceptere det. Det blev så ordnet sådan, at min mor og far kunne flytte ind i et Kaløhus i Gyden. Det var et dobbelthus. I den anden lejlighed boede Martha og Nus¹. De fik børnene Lars og Lise, senere også Karin og Marianne, mens far og mor fik mig. Både børn og forældre var nogenlunde jævnaldrende, så vi fik rigtig meget med hinanden at gøre, var faktisk hos hinanden som det nu passede, så Martha blev lidt af en plejemor for mig, fordi far og mor var meget optaget af arbejde. Og Lars og Lise og jeg legede sammen det meste af tiden. Jeg kom til at gå i pøgeskole hos frk. Gigler på vandrerhjemmet sammen med Lise.

Billede:

Frk Gigers pøgeskole. Nr. ni fra venstre er Lise fra Gyden, nr. ti er mig, de følgende er Jonna Sørensen (Martin Sørensens) og Tove Rasmussen (skrædder Rasmussens). De fire første i øverste række er fra venstre

¹ Det rigtige navn er Lars Hald. Lars har i sine erindringer også beskrevet opvæksten i Gyden i Rønde og refererer en del til Jonna og hendes forældre. Erindringerne kan i allerhøjeste grad anbefales, find dem på www.bassehansen.dk.

minkfarmer Rasmussens tvillinger, derefter Grethe Krogh (slagter Kroghs) og Karin Pedersen (møbelfabrikant Henry Pedersens), nr. 6 er Kirsten "Vejmand" Jensen. Drengene er jeg lidt mere usikker på.

Gyden

Dengang var der Kaløhuse langs hele Gydens østlige side, mens der ikke var huse på den anden side. Bag Kaløhusene lå gartnerjorden, som jeg tror, det var gartner Poulsen, der havde dengang, sikkert lejet af Kalø. Bag gartnerjorden – det nuværende "Gartnervangen" – kom så rækken af Kaløhuse langs Kaløvejs vestlige side. Kaløhusene langs Kaløvej står der alle endnu, lige undtagen den gamle kro længst nede – den brændte i 2009. Alle Kaløhusene langs Gyden er derimod væk i dag og erstattet af nye huse, ligesom der er bygget nye huse i den anden side af Gyden.

Vores dobbelthus havde nr. 6 i Gyden. Det er lige som på Molsvej, at de ulige numre er til højre og de lige til venstre, det må være det eneste sted i landet, vi har i hvert fald ikke truffet på det andre steder. Ved Gyden kan det måske forklares med, at man tæller nede fra Molsvej, men lignende forklaring kan vel ikke findes på Molsvej selv?

Til vores side ned mod Molsvej havde vi en stor have, som vi fik masser af frugt og grøntsager fra. Derefter kom et stykke af gartnerjorden, og så et par Kaløhuse helt nede ved Molsvej. I den nederste boede Anders Olsen, der passede lokomobilen på Kalø. Den er i dag nr. 2 på Gartnervangen.

Til den anden side, altså den side Martha og Nus boede i, lå igen en stor have, der hørte til Albertine og Mikkels Kaløhus. De havde vel arbejdet på Kalø, men var gamle og pensionerede, mens vi boede i Gyden. Derefter kom endnu et Kaløhus, et dobbelthus, hvor fru Thomsen boede i siden ned mod os, mens der var skiftende lejere til lejligheden nærmest Grenaavej. Yderst mod Hovedgaden lå skolens legeplads, der hvor der nu er parkeringsplads. Skolen lå overfor, i dag med adresse til Grenaavej (Grenaavej 4).

Arbejdet

Efter at være fyret på Kalø fik far arbejde hos en vognmand, der kørte på lufthavnen. Det var jo under krigen, og tyskerne var i gang med at bygge Tirstrup flyveplads. Det gav arbejde til mange.

Far kom ind som soldat og vendte tilbage efter værnepligten i 1946, og så giftede han og mor sig og flyttede ind i Kaløhuset i Gyden. Det var noget værre gammelt ragelse, så far tog straks fat på at renovere fra inderst til yderst. Ikke mindst blev det gamle das i gården erstattet med moderne træk-og-slip. Jeg kan garantere for, at det var det første Kaløhus, der fik denne overordentlig moderne teknik.

Far fik den ordning med Thygesen på Kalø, at han måtte reparere og lave om og bygge til, som han havde lyst til. Blot han selv klarede arbejdet, så betalte Kalø materialerne.

Far tog nu arbejde hos Gunnar Skov. Her kørte han taxa og skolekørsel. Mor arbejdede i Kaløs frugtplantage i sæsonen, og ellers i skoven, og så tog hun alt det rengøringsarbejde, hun kunne få rundt omkring. Uanset, hvor hun arbejdede, var det med mig på slæb. Jeg var med overalt. Far og mor knoklede, men havde alligevel svært ved at skaffe mad på bordet.

Der var to udfaldsveje fra Gyden til Molsvej, men den ene af dem er i dag kun en sti. Her fandt min mor på at oprette en iskiosk på grunden, der tilhørte slagter Bendstrup. Da hans slagtehus ikke skulle bruges mere, købte mine forældre grund og hus og indrettede brødudsalg i det gamle slagtehus. Det var i 1953.

Efterhånden fandt de også på at stille et køleskab og en centrifuge ind, som de så solgte til de kunder, der fik øje på dem. Det var lige blevet moderne. Centrifugen kunne presse vandet ud af det våde tøj, efter at det var hentet ud af vaskemaskinen. Det var den spæde begyndelse til vores forretning med hårde hvidevarer. Hele familien var engageret i brødudsalget, for der var åben fra klokken 6 morgen til 10 aften, alle dage, også lørdage og søndage. I løbet af året var der kun to dage lukket, nemlig 1. juledag og 1. nytårsdag. Ud over at stå i kiosken var der også arbejde med at bringe mælk og brød ud til folk.

Billede:

Kiosken i slagter Bendstrups nedlagte slagtehus.

Far havde en jolle liggende nede "ved poplerne", som man sagde, det lå mellem Nappedam og ruinen. Her var der nogle få fra Rønne, der havde både liggende. Far både fiskede og drev andejagt fra båden, og der var fest derhjemme, når den stod på friskfanget fisk eller andesteg.

Nå, men far og mor var hele tiden på jagt efter noget, de kunne tjene en skilling ved. Far fik så lov til at skyde stød op i Kaløskovene. Sådant en lille ladning krudt, og så røg træstubbene i stumper og stykker, og på den måde havde vi brænde til kakkelovn og komfur. Jeg kan endnu huske spændingen, når krudtet var lagt ind og vi børn blev jaget langt væk, og så kom eksplosionen og træstumperne røg til alle sider.

Men far lurede, at der godt kunne blive en lille indtægt ud af det her, så han begyndte at sælge stød. Og så fandt han på at gå op på gymnasiet, hvor der jo skulle en del brænde til for at fyre i alle kakkelovnene på elevernes værelser. Stødene blev solgt som optændingspinde. Han fik gjort en god handel, og så lejede han Hans Hansen på Nørrevangsallé og hans hestevogn til at køre stødene op på gymnasiet. Vi begyndte også at sælge fast brændsel, kul og koks og brænde.

Om aftenen og i weekenderne kørte far filmene for Bif-Jørgen i biografen. Der skulle jo være noget at lave i alle døgnets timer.

Efter arbejdet for Gunnar Skov blev far ansat af Laurits Jørgensen – og efter hans død i 1948 sønnen Knud Jørgensen – som chauffør. Han tog især turene til udlandet, der var ved at blive populære, og de har selvfølgelig givet flest penge.

Men det blev alligevel for meget at være så meget væk hjemmefra. Derfor tog far i stedet arbejde hos Falck, der dengang holdt til ved Kilde Knudsen, der hvor der nu er Jons El. Det må have været i 1956. Ud over alt det andet var han også frivillig brandmand, noget der har fulgt familien lige siden. I dag er vores søn Peter både brandmand og stationsleder i det kommunale brandvæsen.

Til Molsvej

Omtrent samtidig flyttede vi fra Gyden til Molsvej, hvor far havde købt fru Grams gamle bindingsværkshus. Så kunne han starte forfra med at bygge til og om. Det er der, hvor Myrna Christensen bor nu.

I 1956 holdt smed Knudsen på Molsvej op med at sælge gas, og så var mine forældre parat med det samme, for kiosken var jo alligevel åben fra tidlig morgen til sen aften, så hvorfor ikke også sælge gas derfra? Som sagt, så gjort. Sådant begyndte en del af firmaet, der består den dag i dag. Vi investerede i en knallert, så vi kunne bringe gas ud til kunderne, og efterhånden som det ikke slog til at kunne transportere

en enkelt gasflaske ad gangen, blev det også nødvendigt at købe en gammel Fordson varevogn, så vi kunne transportere flere flasker ad gangen. Jeg siger "vi", for jeg var jo efterhånden blevet ti år gammel og følte mig som en del af familieforetaget. Jeg stod selvfølgelig meget i kiosken og tog dermed også imod bestillingerne på gas. Gasflaskerne havde vi fået lov til at oplagre i laden på gartnerjorden.

Så i 1958 kom Dalsø Gas og tilbød far at levere gas til alle Dalsø-forhandlerne på Djursland. Så holdt han hos Falck, men blev ved med at være brandmand. På det tidspunkt havde vi fået en gammel folkevogns pick-up, der nu udskiftet med en langsnudet Bedford lastbil.

Fordson varevognen var købt til at levere olie med. De store 200-liters tromler blev læsset ind i vareladet ad en slidske. Vi fik leveret olien i tromler fra vognmand Niels Jensen oppe på Frederiks Allé. Med den nye lastbil fik vi nu installeret en oliestander i haven, hvorfra vi selv kunne fylde tanken på lastbilen. Tanken var aftagelig, så Bedford'en skiftevis kunne bruges til olie og gas. Olien blev leveret af BP.

Men til salget af gas og olie hørte også salget af gaskomfurer og oliekomfurer. Det tog vi også op. I forvejen havde vi jo lidt salg af køleskabe og centrifuger, så det passede fint sammen. Men det kneb med pladsen.

Vi skulle have plads til 500 gasflasker og olietank, så noget måtte der gøres. Så købte far et stykke jord af Laurits Jørgensens arvinger, der havde arvet Egegaard. Det lå ud mod Hestehavevej, der hvor der nu er andelsboliger. Det har været i 1958-59. Her blev der opført en rampe, som gassen kunne stå på og dermed være let at læsse af og på. Og så blev der lavet en galge, som vi kunne have olietanken til lastbilen i. Når bilen skulle ændres fra kørsel med gas til kørsel med olie blev den kørt ind under galgen med olietanken svævende, og så blev tanken let og gelinde sat på lastbilens lad.

Nu blev det også nødvendigt at ansætte en chauffør, for far var efterhånden travlt optaget af at sælge hvidevarer til forhandlerne rundt omkring på Djursland. Vi var ved at blive et rigtigt "firma".

Til Frederiks Allé

1962 kom amtet – Molsvej skulle rettes op. Der skulle fjernes et Kaløhus samt vores kiosk, så det sving, der var på Molsvej her, kunne rettes op. Vi blev eksproprieret væk.

På det tidspunkt var den tidligere biograf, der siden 1951 havde været Arbejdsmandenes Hus, på hjørnet af Frederiks Allé og Hotelgaden til salg. Men turde vi købe? Vi kom jo fra Gammel Rønne – turde vi flytte om til "de fine" i Rønne? Og konkurrencen fra alle de andre forretninger – hvordan ville vi blive modtaget?

Men vi gjorde det. Det var svært at se andre muligheder. Arbejdsmandenes Hus, Frederiks Allé 9, blev lavet om til brødsalg og salg af hårde hvidevarer. På første sal havde far og mor lejlighed. I haven blev der gravet olietanke ned, med standere, så vi kunne tanke olie på bilerne. Nu kørte vi nemlig olie og gas med to lastbiler, en til olie og en til gas – det var jo ren luksus. Der var fortsat olie- og gasdepot omme på Hestehavevej.

Jeg må sige, at vore bekymringer havde været unødvendige. Vi fik en fin modtagelse i Rønne. Far var meget med i al sport, og det havde han også været i tiden i Gyden og på Molsvej. Han var med til at spille mod de engelske soldater efter befrielsen og også med til at spille mod AGF, da det nye stadion ved skolen blev indviet. Det hjalp nok på "integrationen". Far kom meget med i handelsstanden, hvor der var et godt

kammeratskab, og hvor man også spillede fodbold ind imellem. I øvrigt var mor også en habil håndboldspiller.

Jørgen, der kommer fra Hornslet, og jeg var blevet kæresten på det tidspunkt og kom nu med i projektet med at bygge Arbejdsmændenes Hus helt om. Der blev plads til både konfekturedsalg, brødsalg og hårde hvidevarer. Dertil kom kontor og lager, og så havde far og mor lejlighed ovenpå. Jeg kom til at stå i butikken, Jørgen kørte som chauffør med gas og olie.

Jeg husker især vores store salg af påskeæg til påske. Vi købte dem som chokoladeæg, og så gik hele familien i gang med at binde cellofan omkring og pynte med påskekyllinger og blomster. Det blev til nogle rigtig flotte påskeæg, der kunne sælges til en god pris.

Billede:

Et særpræget fodboldhold. Far var med i meget omkring handelsstanden og sporten. Også når det gik mere festligt til som her.

Nappedam Bådelaug

En dag i 1968 sad mændene ”ved poplerne” – og de var efterhånden blevet en god halv snes stykker - oppe hos os og snakkede og blev enige om at gå op på Kalø og høre, om de kunne få lov at have bådene liggende ved Nappedam, hvor toldstationen var ophørt, så anløbsbroen ikke mere kunne fungere som indskibningshavn for kunstgødning. Det gik i orden, og sådan opstod Nappedam Bådelaug. Det hed dog oprindeligt Kaløvig Bådelaug, men så fandt de ud af, at det navn var optaget af bådelaug i Studstrup. Så blev det ændret til Nappedam.

Ved Nappedam havde købmand Kjær i Mørke et træpakhud, som mændene havde et godt øje til. Det kunne jo blive alle tiders klubhus. Men selv om købmand Kjær ikke benyttede pakhudet mere, ville han ikke sælge. Men så fejrede mine forældre deres sølvbryllup med en tur til Ringkøbing og går ind på en restaurant for at få lidt og spise, og så sidder der et par mænd ved et andet bord. De to hold var de eneste i restauranten og kommer derfor i snak og flytter over til hinanden, og ”hvor kommer I så fra?” O. s. v. Jo, vi kommer da fra Rønne, det ligger derude mod Mols – men det viste sig, at der ikke behøvedes de store forklaringer, for de to andre viste sig at være repræsentanter for købmand Kjær i Mørke. Og så benyttede far selvfølgelig lejligheden til at brokke sig over, at de ikke kunne købe pakhudet i Nappedam. Jamen, det ville de to da gerne lægge et godt ord ind for. Og det har de også gjort, for pludselig var det muligt at købe pakhudet. Sådan fik Nappedam Bådelaug sit fine klubhus. Senere kom stenhuset fra dampskibenes tid også til at indgå i klubhuset.

Anden generation

Jørgen og jeg blev gift i 1965 og fik to børn. Efter at vi havde fået børnene kom Jørgen, der ellers var møbelsnedker, hjem for at køre for firmaet. Jeg passede brødsalg og butik med hvidevarer sammen med mor.

1967 begyndte jeg desuden at køre aviser ud til budene på Mols og Helgenæs. Jeg overtog turen efter Leif Frederiksen. Det tog et par timer hver dag. Jeg havde børnene med i bilen. Efter turen var det hjem og passe butik. Efter nogle år, hvor det blev svært med børn og butik sammen, overtog far avisturen.

I 1972 købte Jørgen og jeg huset her på Frederiks Allé 16, hvor vi bor endnu. Der blev bygget om og renoveret, og det er blevet et dejligt hus. Der har oprindeligt været 5 lejligheder i huset, og der har en overgang været pensionat her. Så vi fik masser af plads til den lille familie på fire.

Men jeg begyndte at kede mig lidt i butikken. Der var ikke så meget at lave med hvidevarerne, da forhandlerne ringede efter varerne. Det kunne far godt se, så han tilbød mig 10.000 kr. til at købe varer for – varer, der så skulle sælges, så de 10.000 kr. kunne yngle. Vi kørte så ud til Hans Skaarup i Aarhus og købte isenkram. Det var nu egentlig ikke så meget, man kunne få for 10.000 kr. Far kunne måske mærke, at jeg stadigvæk ikke var helt tilfreds, så vi holdt lige ind til Venge Pedersen og købte lidt gaveartikler. Så begyndte det efterhånden at ligne noget. Nu kunne der komme gang i salget af isenkram, som jeg var noget mere til end de hårde hvidevarer.

Men der manglede plads til isenkrammet. Købmand Enevoldsen havde også haft isenkram, og da han afviklede efter at være kommet til skade i 1974 købte vi en del af hans inventar. Nedlægningen af Enevoldsens isenkram på Hovedgaden gav selvfølgelig mere luft til vores forretning. I 1979 nedlagde vi så brøddudsalget og inddrog pladsen til isenkram. Nu havde vi en virkelig god isenkram-forretning, og jeg var ved at have det, som jeg ville.

Tredje generation, Peter og Annette, havde hele tiden givet en hånd med i firmaet, men nu begyndte de at være færdige med deres uddannelser, så de kunne gå ind i firmaet på fuld kraft. Peter havde fået en aftale med Godske på Hotellet, ham der senere oprettede Djurs Sommerland, om at feje og rydde op omkring Hotellet hver morgen, og det klarede han hver dag, før han tog i skole i Grenaa.

Annette, vores datter, var blevet gift med Leo og Myrna Christensens søn Dan, der begyndte at køre gas med den ene lastbil. Annette blev uddannet isenkrammer og dekoratør fra "Inter Team" i Ebeltoft, og i 1983 var hun klar til at gå med i firmaet og tage vare på isenkrambutikken. Vi var året før kommet med i "Ting og Kram"-kæden, og det gav nye ideer og inspiration. Nu begyndte isenkram-butikken for alvor at ligne noget.

Peter, den yngste, havde taget højere handelseksamen i 1984 og kørte lastbil med olie og var lige som Jørgen og far brandmand. Han blev gift med Linda, der også kom med i firmaet.

Besværligheder

Efterhånden ville vi gerne have den gamle ejendom på Frederiks Allé shinet lidt op. Der var malede ydermure og elendig isolering. Vi ville gerne sætte en sten ekstra på hele vejen rundt.

Men kommunen sagde nej. En ekstra sten ville få huset til at rage for langt ud mod fortovet. Efter lange diskussioner fik vi lov til at sætte en halv sten på. Det gjorde vi i 1979, og huset blev helt pæn ud mod gaden.

Vi gjorde derimod ikke noget ved bagsiden. Den vej havde vi nemlig tænkt os at udvide butikken. Men det kunne vi ikke få lov til af kommunen, fordi grunden var for lille. En løsning ville være at købe nabogrunden. Jordan her omme bagved havde hørt til Kjærulffs autoværksted, og efter hans død var det fru Kjærulff, der boede der. Stykket op mod os var det rene morads. Fru Kjærulff var egentlig meget imødekommende og ville gerne sælge til os, men blot ikke før hun selv ville eller skulle derfra. Så vi måtte afvente tingenes gang.

Mens vi ventede, skete der så noget andet med vores jord omme ved Hestehavevej. Kommunen ville inddrage det i byzone og lave byudvikling. Så gik det ikke med olie- og gasdepot der. Endnu engang blev vi eksproprieret væk. Det var i 1985. Kommunen forlængede Anemonevej hen over vores jord og tilsluttede den senere til den nye Bjerg-Thomsensvej. Og derefter blev der bygget andelsboliger på vores tidligere grund.

Men hvad med vores olie- og gasdepot? Vi havde hørt fra John Widahl, at hans forældre murermester Børge Widahl Jørgensen og Gunhilde ville sælge sit hus og grund, der lå omme i industrikvarteret på Åkjærvej. Det kunne være løsningen. Vi fik tilladelse til at opføre garage og gashal på grunden. Men en betingelse var, at der i huset skulle bo en, der havde tilknytning til erhvervsvirksomheden på grunden. Det var jo et industrikvarter. Og ingen af os havde egentlig tænkt os at flytte derom. Enden på det blev, at Peter og Linda besluttede at flytte ind deromme. Så gik handelen i orden, og den del af vores virksomhed så ud til at være sikret så langt ud i fremtiden, som vi kunne overskue.

I 1986 købte Jørgen og jeg firmaet. Vi var opsat på at få isenkrambutikken udvidet. Men forudsætningen var at få købt fru Kjærulffs grund.

Billede:

Tre generationer damer i firmaet ved 25-års jubilæet for flytningen til Frederiks Allé i 1987. Det er fra venstre Jonna Pedersen, Annette Pedersen og Mette Larsen. Fra jubilæumsavisen

Billede:

Tre generationer herrer i firmaet ved 25-års jubilæet i 1987. Det er fra venstre Jørgen Pedersen, Willy Larsen og Peter Pedersen. Fra jubilæumsavisen.

Vi køber "Kyllingen"

Men fru Kjærulff ville stadigvæk ikke sælge, og det begyndte at se håbløst ud. Isenkrambutikken måtte og skulle udvides.

Så i 1987 blev "Den gyldne Kylling", der var vores nabo mod syd, ned mod Hovedgaden, sat til salg. Vi tænkte, at så var det måske en mulighed at udvide den vej i stedet. Der lå en parkeringsplads mellem os og "kyllingen", og den var ejet af "kyllingen", så den ville vi også blive herre over. Her var måske løsningen.

Vi købte "Kyllingen" i begyndelsen af 1988. Og så gik far og de unge rundt og kikkede på huset, som vi havde købt med alt indhold. Det viste sig, at der var en hel masse moderne og gode maskiner til drift af cafeteriet. Det var især de unge, der mente, at det var for godt til at smide ud og evt. rive bygningen ned. Hvis det hele blev renoveret, mente de, at vi ville kunne tjene en god skilling ved at genoplive cafeteriet. Vi skulle "bare" alle sammen skiftes til at tage vagterne. At de tidligere indehavere ikke havde kunnet få det til at gå rundt, behøvede jo ikke at betyde, at vi ikke kunne. Vi fik alle et lynkursus i grill og cafeteria hos Nordahl Petersen, der havde haft Oscars Cafeteria i 1970'erne, og som også en kort overgang i 1983 havde haft "Kyllingen".

Kort sagt, så blev vores nye ejendom gennemgribende renoveret. Lejligheden ovenpå blev renoveret og lejet ud. Vi smed spilleautomaterne ud og indrettede en hyggelig café i stedet. Og så kastede hele familien sig ellers over drift af grill og cafeteria, og det viste sig da også, at vi kunne få det til at gå rundt. Men hårdt var det. Vagterne på "Kyllingen" skulle passes ind oven i alle vore øvrige gøremål.

For en fuldstændigheds skyld skal jeg lige nævne, at vi på et tidspunkt købte Skødshovedgaarden. Vi havde en fornemmelse af, at der kunne blive en god forretning af at plante den til med juletræer. Men det blev noget af et flop, men så havde vi da prøvet også det. Det viste sig, at der var landbrugspligt, så én af os skulle bo både derude og have det grønne landbrugsbevis. Landbrugsministeriet truede med bål og brand, hvis vi ikke lod handelen gå tilbage, så det gjorde vi.

Udvidelsesplanerne

Året efter kom så fru Kjærulff – nu ville hun gerne sælge!

I mellemtiden havde vi så igen hørt rygter om, at kommunen ville lave ny rutebilstation. Vi forhørte os på kommunen, men blev beroliget. Der var ingen planer i den retning. Det ville endda være en god ide at få byen til at se pænere ud ved at få styr på Kjærulff-grundens rod. Således beroliget købte vi af fru Kjærulff. Det gamle hus og det forfaldne værksted og udhuse blev raget ned, og vi jævnedes grunden og såede græs i den. Det kom til at se rigtig godt ud, og alle omkring os roste os for det. Det var en "byfornyelse", der var virkelig synlig, for området, både huse og grund, der lå midt i byen, havde ligget uglejet siden Kjærulffs autoværksted var ophørt.

Billede:

Så ryddes der op på Kjærulff-grunden. I baggrunden vores hus på Frederiks Allé 16, til højre vores butik på Frederiks Allé 9.

Men meningen var jo at få isenkrambutikken udvidet og moderniseret. Vi fik en arkitekt til at se på mulighederne, nu havde vi jo grunden både bagud og ned mod Hovedgaden. Der blev lavet et rigtig flot projekt. Glade gik vi til kommunen med det... og fik at vide, at det kunne vi ikke komme i gang med, før der var lavet en ny lokalplan for bymidten.

Nu hørte vi rygter om en ny busterminal, der skulle gå hen over fru Kjærulffs grund og have udkørsel ind i Hotelgryden, hen over parkeringspladsen mellem "Kyllingen" og os.

Nu var vi for alvor i klemme. Vi havde ikke alene købt en grund for at sikre os udvidelsesmuligheder, vi havde sågar købt to grunde. Men det hjalp åbenbart ikke. Vi var låst fast.

Sommeren 1988 kom så Q8 og tilbød os at køre olie i et større område med tre biler. Det sagde vi naturligvis ja til. Siden har vi kørt med olie med tre biler og efterhånden er der kommet store anhængere på, så kapaciteten er øget væsentligt.

Det betød så, at vi ikke mere kunne gabe over Kyllingen. Så vores eventyr som grill- og cafeteriaejere kom til at vare mindre end et år. Men hvilket år! Vi forpagtede nu Kyllingen ud til en af dem, der havde hjulpet os i den, nemlig Martha og Nus' datter Marianne. Efter hende overtog lillesøster Tove, og derefter blev det

Kim Legarth. Efter ham John Weibel, der havde overtaget Ceres-depotet efter Børge Krogh, men nu var ophørt. Han købte senere ejendommen, og så var vi endelig ude af det.

Men det var stadigvæk livsnødvendigt med den udvidelse af isenkrambutikken. Så hørte vi, at ejendommen Hovedgaden 37 var til salg. Det var det tidligere "Tante Helgas Legetøj", som Connie og Freddy Dalby havde drevet nogle år. De havde solgt til BHV-Byg i Hobro, der indrettede discountbutik der, men det gik slet ikke, og de gav op efter bare et par måneder. Så blev firmaet revet med i en konkurs efter spekulationsbyggeri i Gibraltar og blev tvunget til at sælge. Vi ville ellers gerne leje bygningen for at klare vores udvidelsesproblem midlertidigt, men BHV-Byg ville kun sælge. Så måtte vi købe det. Det var i 1990. Vi flyttede hele isenkrammet derned. Det blev en fin forretning. Det kunne mærkes på omsætningen, at vi var kommet ned på Hovedgaden, og vi var kommet med i kæden "Idéform", der senere blev til "Imerco", og var godt tilfredse med det.

Vi havde endda den lille triumf, at vi et år blev den butik i Danmark, der solgte mest kongeligt porcelæn. Firmaet kom herud med 100 flasker god rødvin som belønning. Og det endda efter, at de i første omgang ikke ville acceptere os som forhandlere, fordi der var salg af deres porcelæn i både Auning og Ebeltoft.

Billede:

Fra højre er det mor, derefter mig, så Annette og vores elev Elin, der tager imod 100 flasker rødvin for at have solgt mest kongeligt porcelæn i Danmark.

Men tilbage stod jo den gamle butik på Frederiks Allé 9. Den blev delt i tre butikker, hvor vi solgte gasartikler fra den ene, mens Claus Thomsen solgte VVS fra den anden og Karl Aage Kannegaard elartikler fra den tredje. Det var Claus Thomsen, der fik ideen at kalde butikken "Tre-i-én". Det blev en god løsning.

Afklaring

Men alle diskussionerne og usikkerhederne tog hårdt på far. Han følte, at alt var imod os. Han døde i 1993. Det var et hårdt slag for hele familien. Jeg gik selv helt ned med flaget på grund af en gigtsygdom, der gjorde, at jeg ikke kunne holde ved ting. Efter at have tabt et dyrt stykke kongeligt porcelæn specielt skaffet hjem til en kunde til en fødselsdag, kunne jeg se, at det var bedst at trække mig tilbage og overlade butikken til Annette.

I mellemtiden kørte diskussionen om den nye lokalplan, men det trak ud, der gik år. Endelig i 2001 var den klar. Den betød afgivelse af den gamle fru Kjærulffs grund til den nye busterminal, og ekspropriation af vores gamle forretning, med olietanke og det hele, til byudvikling. Her skulle de nye lejeboliger langs busterminalen ligge.

Jeg er glad ved, at far ikke kom til at opleve det.

Annette fik en depression efter fars død og måtte opgive butikken. Vi var nødt til at opgive hele isenkrambutikken. Den blev lejet ud til "Imerco". Annette blev ansat i XL-Byg i Ryomgaard og senere i hovedfirmaet i Vorup.

Vi havde jo følt os sikre på at kunne beholde olie- og gasdepot nede på Åkjærvej. Det var jo et industrikvarter. Men så for en halv snes år siden begyndte kommunen at bygge boliger i industrikvarteret

på den grund, hvor de tidligere bilhaller havde ligget. Nu ligger vores depot lige op til et boligområde, og vi går da hele tiden og frygter, at der kommer klager over larmen fra os, og så risikerer vi at blive jaget væk endnu engang. Så Peter og Linda føler sig ikke så sikre mere – der er jo også nogle erfaringer i familiebagagen, der gør, at de ikke helt stoler på fremtiden. Derfor har de købt huset ved siden af os her på Frederiks Allé, nr. 18, men lejer det foreløbig ud.

Vi fik firmaet omdannet til et I/S, hvor hver havde sin part, Jørgen og jeg havde hver 25%. Men pr. 1. januar har vi solgt vores part til Peter, så han er nu ejer af hele firmaet. Kyllingen er for længst afhændet, men I/S-selskabet ejer stadigvæk Hovedgaden 37, som "Imerco" har lejet sig ind i.

Peter kører nu firmaet videre, samtidig med at han er frivillig brandmand og stationsleder på det kommunale beredskabs station heroppe på Grenaavej. Ud over at Dan kører med en af bilerne, har han en chauffør ansat og kører altså stadigvæk med de tre biler. Og de er gule med blå skrift, som de altid har været i firmaet, og der står stadigvæk "Firma Willy Larsen" på dem. Det har Peter betinget sig i alle sine aftaler med Q8 – selv om det kom til at koste en slant penge.

Lidt familiestolthed har man vel...

Billede:

To generationer ved to af firmaets karakteristiske gule biler. Fra venstre er det Jørgen og Jonna Pedersen, Linda og Peter Pedersen. Foto VFH 2014.

(Skrevet af Vilfred Friborg Hansen 2014 til "Folk og Liv 2014", Boggalleriet Rønne 2014. Her kan artiklen i sin helhed og med billeder læses).